

ملا ناصر الدين

№ 45. Цъна 12 к. МОЛЛА НАСРЕДДИНЬ ۱۰۵ قىمتى ۱۲ قىك

— بويور، بويور، سن ده بويور! وقت كيچير ميهك كه سا و ماسين. سوگرا، لذلى يېيلمز!

Пожалуйте, пожалуйте! не надо мышкать, а то остынеть, потомъ будетъ не такъ вкусно!

آنا - بالام، قادرڭ آسىن، آناڭ سىنىڭ! آغلىا آغاڭى يواڭى گوزلۈر دوم. نە ياخشى ايلەدك، كەدك!

Мать: дитя, я давно, плача, ждала тебя: хорошо сдѣжалъ, что прѣхалъ

اوغل - «يېبۈغ» ياقشى «نە پانى ماپىر» سن نە دانىشىر.

Сынъ: Еш Богу и тебя совсѣмъ не понимаю.

کج قابیرقا

فرضاً، احتمال ایدوب دی یه ک که بزدن سوایی بوتون دنیانک آرواتلاری اوزلرینی اولدوروب چالشدقلىری، واونلاره بر چوق کيشىلرده ياردىم ايدىكلىرى ايچون، بر آز حق و اختيار ويلىسىن. لاقن، بو ایران يازىچى لرینه نەدوشوب كە اوز اوزلرینى زحمتە، جىسە سالوب آرواتلارمىڭ دردلرینى چىكىلر، و گوتوروب، تېرىزىدە چىخان «صىخت» غازىندە يازىلار كە:

«بر ملت بر اعضا حكمىندهدر.

اگرچە آتامز حضرت آدم عورتى اوز قابرقسى بىلدىدی و هر يerde يانىجاق دولاندىرى يىرىدى، اما، بو ايش بىزىم غىر تمزە سىخىشىمادى، دىدىك:

«قابرقسز دولانماخ، كج قابرقادن ياخشىدر».

كىخ قابرقانى ايدوه گىزلىتىك. البدئ، اعضادن كە بر زاد اسىكىك اولسا شكسىت حكمىندهدر.

نجە كە شكسىت آداملارى آدم يرىنه قويمازلار، بىزىدە او بىرى ملنلىر آدم يرىنه قويمازلار. قالىشىخ مەطل: هم كوكىلمز آدم اولماق اىستىر، همde عارمۇز گلىر كە كج قابرقانى اوز عضـومزدىن بىلەك.

يا گۈرك، الله بو غيرتى بىزىم ئىيمىزدىن آلا، بزدە عورتلارى كىچ دىدە - اوز عضـومز بىلەك، يادا كى بزدىن اوزگە جمیع دنیا مخلوقنىڭ الله قىلبىنە سالا، اولاردا بو كىچ قابرقانى ايدوه قويمازلار. او وقت بىزى عىيچىر شكسىت گوزلەدە كورمىزلىر. اگرچە بو لاب چىتىندر: تمام دنیا توب توپ خانەلر يىغىشالار كج قابرقانى يرنىدە او توردا بىلەزلى. هر يerde حاضرس ناظر اولماقلارى بىس دىگ، و كىيل اولماقدە چالىشىلار.

هله، عقللى آداملار دىيرلار كە: «ھر مىلكتە مشروطىت، علم و قىلىت گىلسە عورتلارڭ قافاسىنە گىزىر».

«نوروج» غازىنلىرى

يازىلار كە و كىل سەچمك
ايچون آرواتلار اختيار آل-
دىلار. «خرىستىياتىا» شهرىندىن
سەچىلەن ۸ سن. ديموقرات

دېپوتاتىنک اىكىسى آرواتدر.

آمرىقا غازىنلىرى يازىلار كە بورانك آرواتلار جىمەعىلىنى حکومتە طلبىنامە وىرلوب دولت قوللىقلرنە، كىشىلر ايلە برا اختيار صاحبى اولماقلارىنى، و پوليسا قوللىقلرىنە گىرمگى اىستىرىلر.

چىقاغۇ شهرىندە بش مىن قىز، حکومتە بىلەرىر كە اگر آرواتلارە تمام مساوات وىرلەمسە، اونلار ھىمچ بر وقت ائە گىتمەجكار. و چالىشاچاقلار كە بوتون آمرىقا قىزلارىنى دە اوزلىرىنە كومىچى چاغىرلوب، كىشىلىرى بايقوت ايلەسىنلار.

آ جانم، من بو خېلىرى او خوياندا او زومى يا يوخودە، و يا «گىيناتىزم» يعنى سحرلىمش حساب ايدىرم. هە، هە، اما، آرواتلارڭ بو درجه حىاسىزلىقلنى، - «دین و مىشتى» دىمىشىن-

دەندا يارانادان بويانە، هېچ ايشىدوبىشكىمى؟

آروات هارا، «مساوات» هارا؟ اگر اونلارا «مساوات» لازم اولسەيدى، الله اونلارى ساجى او زون عقللى قىصا يارادار مىدى؟ اگر اونلارا مساوات لازم اولسەيدى، الله اونلارى يوزلىرى توکسز يارادار مىدى؟ آروات - دىدىك، دخى نە قالدى كە او تانىما او تانىما حق حقوقىدە آخىتارسىنلار!

والله، من بىلەرىم كە بىزىم بعضى احمق يازىچىلار نە اىستىرىلر؟ دى يەسن «حق و مساوات» كىشىلەرەزك باشىندان داشوب كە هله آرواتلارادە پاي آخىتارىلار.

یوخ، اگر یانکه گیروب که گرگ قیز لاردان اوتری بر زاد
یازاسان، باری، «شرق» که ۲۲نجی نوهر نند کی احوالاتی یاز که:
علی خان نام بخانه یوسف خان رفقه در صورتی که عیال یوسف خان
در خانه نبوده و چاقوئی در دست داشته دختر زن یوسف خان را
از آله بکارت نموده، کمسیر بعد از اطلاع از واقعه، پدر و مادر
ظرفین و دختر و پسر را بجهة تحقیق و کشف چگونگی حاضر
نموده، تحقیقات ابتدائی بعمل آورد.
برای تحقیق دختر را بنزد دو نفر قابلیه فرستادند جواب
دادند که این کار سابق است، دخلی دیروز ندارد.
همسایگان تعجب می کنند که این دختر «حجاب الرعایة»
بعمل شنیع، همیشه چه گونه مرتبک می شد.

«ملا نصر الدین»

بونی ایشیدن، عورت‌مه تاپشیر می‌شام قافا سیندن متوجه او لسوون،
که تریلت گیره سون. «سید حسین»

بو سوزلری، گفته بر ایمان سیز مسلمان یاز سه یدی، نه ایسه.
آخر، هیچ بیله شی اولارمی که، هم او زون «سید»، هم آدک
«حسین» اولا اولا گوتوروب، اویله مسخره و هدرون پدرن یازیرسن!
بونلار، هیچ دیه نیون یوخ که: ای بابا! بر تیکه چوره گک
وارسه، او تور راحت یه، ایکی گونلک دنیاده کیفکه باخ. خلق
نه جور، سن ده او جور. «کیلیمه بورون، ایل ایله سورون».
یوخسا، نه در، نه در، کچ قایردن اوتری ایران مشروطه خانه سیده
یعنی سید المحققین و شیخ السلمین دنک حبس خانه سنه گیرمک!
له دی یهم، والله سنده مسنه حقدن!

او غلانلار باره سنده بر شی یاز سایدک گمده نه ایسه.
مثلا، «ایس آن نو» که ۱۴۶۹می‌جی نومرنده یازیلان کیلی، گوتوروب
یاز ایدکه: سید عبدالغفاری تملک ایشانی پسری شانزده ساله را اغوا نموده
چهار شب قبل پنهانش کرده حالا میگوید بطرف مازندران رفقه
است. مادر بیچاره پسر، با ناله و زاری، بالظمه تظلم نمود
زاندارم مخصوص با دسته سرباز مأمور و روانه طرق مازندران
نموده که پسر را رجعت دهد.

باخ، نه دیمیشم، بیله خبر یاز که هامینک خوشینه گلمسین.
آخر، قیزک اوزی نه در که دردی نه او لسوون؟ مگر آنالار مزک
سوزی یاددان چیخوب که: «کوی دولاغیم ساع او اسوون، تاپولمین
قیز او اسوون» بیورو بیلار.

حاجی «آی ایت» دیه دیه باشنده اوکوز چولی
چیخوب، بزی تانیوب ایچری آپاریس و قیزی توکازه دیبور: عنین
قوناقلا رایچون یر قایر. توکاز تو سقیدن گوزلرینی او خالیا. او خالیا
ایکی ایشک آلیغی گتوروب بو خارینک قباغنده بزیم ایچون قویور
و حاجی نک بویور ماقه گوره باشلیور آش بشیرمگه. قازمانک بر
کونجنده او حاق یاقیر و کولک هر دم اونک تو سقی سینی ایچری
دولدورور. بر کونجده بر یارالی کیچی و ایکی تازه دوغلمیش
بیزو با غلانوب، بیز کونجده بر قانجیق ایشک یاندک خوتوعی ایله
با غلانوب، بر کونجده حاجی نک تو لاسی دوغوب اوز کوچیکارینی
امیز دیریں، دیوارک اوستنده کونده لمن قویولمیش آغازک اوستنده
تو بوقلار یاتوب.

حاجی بو خارینک قباقنده چومه لوب قباق قالیانی راهلیوب
باشنده اود قویوب قباقجه اوزی چکیدر، سورا توستی سنبی چیخار دوب
ویمیر بزه و باشلیور صحبتی. او جمله دن اوز آروادی شاه پرینک
وفات ایت دیگنی بیله نقل ایدیر: بو ایل بز داغدا اولان زمانی
رحمتک شاه پری ناخوشلیوب، گیجه زاریلدیوب ناله ایدیردی.
بزم قیزده یاتمشدی. گور دیم چوله ایتلر بر لک باسیر. فه قدر
سلسله دیم اولمادی. چوله چخدم، هیچ کسی گور مدیم. ایتلره
آحیقلانوب ایچری گیر دیم، گور دیم باشنده دوندیگیم شاء پری الله

عزرا ایل و خور تدان

راوی اخبار - یعنی حسن بک زار «اکینچی» نک ۱۷ -
- مجی نمره سنده بزیم کوچریلرک دولان جاغندان سوز آچوب بیله
روایت ایدیر: قیشك چلمه سیدر. آخشم دوشوب. مال قارا چولدن قایدوب.
او بانک آدم لری - آروات کیشی بزی بزیه قاریشو بیدر. حیوان لاری
راحت لفلمگه مشغول در لر. قارانلوق دوشنه جن خلاق مال لارینی راحت
لش دیوب چکیلور لر قازمالارینه. چوله قالان بر جه کوپکلر
اولور. بونلاردا چاققاللارک سسینی ایشیدوب آغز آغزه ویسوب
آغلاشما آغلیان کیمی او لاشیر لار. (آغیچی ملک خالا بزدن اینجیمه).
سوون، بونی یازان حسن بلگدی بز دگلیک. سورا، راوی بیله
سویلیور: من ویولدشیم الیمزه دگلک آلوب بزیم کیدروه حاجی نک
ذام خاسنه گیدیریک صحبت ایتمگه. کوپکل سسینی ایشیدوب اوستمزم
تو کولور. بز دال داله ویروب او زیمزی قورو یا قورو یا حاجی نک
ایوینه یاخینلا شیر یق. ایچریدن سس گلیک. «آی ایت! آی ایت!
هی!» اما هیچ کس گورونمیر. آخر ده، ایقلس او قدر آرتیر که
ایره لی گیتمک مکن او لمور. دالیمزی دام خایه ویروب «آی حاجی،
ایتلر بزی ییدی، گل های!» دیوب فریاد ایدیریک.

یای چکمه‌سی گئیس که آیاقلاری سریان اولسوون - سن نیچون اوژون بوغاز چکمه گیبورسن، آت ملنوب سفره که گیتمیورسن، جانکا یازیقک گلمیر، مگر؟

- چونکه من بگم.

- یاخشی، سن که چینوونیک دلسون، پس شاپقاڭما نیچون قاقارت باپشدیریرسن؟

- چونکه من بگم.

- پس پالتوونك یاخاسینه نیچون قیرمزی ماھوت تیکمیسین، سن که افسر دکلسن؟

- چونکه من بگم.

- یاخشی، بونلارك قویاق کناره، سن که قمار اوینویانده همیشه اودوزورسن، پس نیچون قمار اویناماقدن ال چکمیرسن؟

- چونکه من بگم.

- چوق گوزل، بونلارك هاموسینی تبول ایسیدیرم، هله دی گوروم: هامو شراب ایچنده گیزلى ایچیر که خلق گورمه‌سین، پس سن نیچون آشکار ایچیرسن؟

- چونکه من بگم.

- چوق عجب، بولنده باش، دوشدومن، پس بازارده هر دکانچی یه بى منات، ایکى منات، بى عباسى، اوچ عباسى بورجى وار، نیچون اوزلارى و بىر میسین که آبروگى آپارماسوونلار؟

- چونکه من بگم.

- هله بونلارك هاموسى گیچر گیلدەر؛ ایشیدیم که او توپ پراسینت-فائض ايله مين منات بورج ایلیوب ویکسیل و بىر میسین، بو نه ایشدەر؟

- چونکه من بگم.

- پس، بى ايله پراسینت ايله بورج ایلیوب قیزلاره نیچون اون منات اون منات باغیشلیورسن؟

قىردن خورتىدیوب بىنچه آدملى بوغوب، گلوب چخوب جوانشىر، اما بى يېڭى آدملى ايلن صلاح ايله دولانىر. بىلە کە اونىڭ بىنچە آكتىتلرى وار، هر گون كىندى - كىندى گزوب خورتىدان ایچون ایوه ایکى چورەك يانىنک ياغى-يادانلىق ايله يغوب آپارىلار خورتىدانك قولمۇقىنه، بو وقته كىيمى خورتىدان هىچ كىسە دىگەمشىدی. آنجاق بو آخر و قىتلرده ملاھاراي كىندىنە بى ايش واقع اولوب كە خورتىداندىن گورورلار.

احوالات بوگونەر کە مذكور كىندى خورتىدانك آكتىتلرى اوڭىڭا پاي يېغىلارمىش، مشهدى عباسك آروادى خورتىدانه پاي ويره مىوب. آدملىنىدە سوگوب بى حىمت ايدىلەر، بو احوالىن بى اىكى گون كىيچميسىش - مشهدى عباس آروادىلە گىچە دەلىزىدە ياتدىقلارى حالدە گورورلار کە اىقلەر بىر بىر گورور. آروات كىشىسى دورغۇ زور کە اىقلەر باسیر، دور بى چولە چىخ گور نه وار، كىشىسى دىبور، سىسىكى چخار تما اىقلەر خورتىدانه گورور. آروات دىبور آكتىشى بىلكە خورتىدان دىگل - اوغرودر، قولدوردر، گلوب بىردن اىوي باسالار. مشهدى دىبور: يوخ، خورتىداندر - هىچ دىنوب

تۈپنەم، من چولە چىخىم، او ملى بوغاقدار. ياخشىسى بودر کە قوى اىتلىر اونى بوغسون. آخردىن آخرە اىقلەر ساکىتمىش-ور و مشهدى عابىن يقين ايدىر کە اىقلەر خورتىدانى بوغوب اولدوردى

سېنىدى بالىجملە پروبالى بىزىم تازەلرڭ

حمدىلە دونوب اقبالى بىزىم تازەلرڭ

ۋە تكامل گەھى ارشاد و دېستان يازىلور

گە فيوضات گەھى رەبىر و بستان يازىلور

گە ترقى گەھى يولاش گەھى دستان يازىلور

گەھىدە بد گتۇرۇر فالى بىزىم تازەلرڭ

حمدىلە دونوب اقبالى بىزىم تازەلرڭ

سالىبو بىرمى، دى بولنار ئەل اوز اوزلىرىنى،

كە دىبورلار غازىتە خلقىن آچىر گوزلرىنى؟

هاردادر، اوزلارا من گوستەرم اوز سوزلىرىنى،

ايسلەمبىر يerde قالوب مائى بىزىم تازەلرڭ

قورىوب گون گونه افعالى بىزىم تازەلرڭ

حمدىلە دونوب اقبالى بىزىم تازەلرڭ

«مشى سەرىم قلى»

صحبت

ايول آينىڭ دوردى اىسى، دريا ڪنارىندا تازە بولواردە گىزىردىم. يورولدوم بى اسكامىكادە اگەمەشىم. بى نفر قوجا، بى جوان بىك ايله اوتوروب شاپىرىن صحبت ايدىردىلەر. صحبتلىرى منه چوخ خوش گىلدى، تىز دفترىمى چىخاردوب يازدىم: قوجا دىدى - آ بىك نیچون پاپاقكى بى بو قدر كىچ قو- يورسەتكە آز قالىرى پاپاق باشىكىن دوشسون يېرە، و يوېنلىكى دە زىحەت چىكوب اىپرى دو تورسەتكە پاپاق باشكىن يېرە دوشسون؟ - چونكە من بگم.

- ياخشى، پس گورورسىنکە بى ياي گونىندا خلق هامو

رحمەتكە گىدو بىر. من ايوى يىخىلەميش هىچ يىلمەمەشم کە اىقلە باسان عزرايىل ايمىش، چىخوب اىتلىرلەنگىزندان اونى قورتارمىشىم. او نامىد - بولىنى سېنىمىش دە آلاچىقىك او بىرى طرفىدىن گىروب شاه پىرىنەنچە جانىن آلوب گىدو ب.

سوز يو خدر کە حاجى چولە چىخماسە اىدى اىتلىس عزرايىلى پارچەلىپ اولدوردە جەكمىش لەر و بى يوللوق بىزىمە جانمىز اونىڭ اللەن قورتاراجا قەمش - اما نە اىقىمەت، او لاچاقە چارە يو خدر. حاجى حكمما گىرك چىخوب اىتلىرلەنگىزندان عزرايىلى قورتارايدى و او دە شاه پىرىنەنچە جانىنى آلايدى.

بو يو خارىدە يازىلان احوالات واقع اولوب ۳۶ ايل بوندان مقدم، يعنى او و قىتلەدە کە بى عوام ايدىك، هە شىئە اىنائىردىق: - جىلە، شىاطىنە، سوپورگە سققالە، دېنەلەن گوزە و سائىلرىنى و اگر دىسە ايدىلەر کە عزرايىلى اىت بوغوب اوڭى شەك اىتمىزدىك. - اىمدى بى آزىدە بو علم و ترقى عصىندا وقوعە گىلن اىشلىرى- مزدن دانىشاق.

ناقلان آثار و طوطيان شىرىن گەفتار بو وقتك اىشىندىن و احوالىن سوپىلوب بىزە جىز ويرىلار کە جوانشىر مەحالەندە بى خورتىدان ظھورايدى بىر کە اونى گوزىلە گورنلەر چو خدر، صحىح روایتە گورە بى خورتىدان آرۋاتىدر، اصللى او جار دانىدر، اورادە

کیده چکدر. بر آز کیچندن سورا کوریرسن که جناب باشینا بر یکه عمامه قویوب، مرثیه خوان اولوب، مبارلرده خلقه موعله و نصیحت ایدوب، اخلاق درسی اوکره دیر. بوئی کورنده دیبور سن. که بله بونکدا آلنینا بیله یازیلو بیمش. بو آز کیچیر کو- ریرسن جناب باشقا فکره ده دوشدی. ایندیده پریخود ملاسی او لماق ایسته دی. باشلادی اونی بوئی فنه لیوب، بریسینی ییندن چخاردوب، اوزی اونک یینه کارمک ایسته دی. بوندادا او زون او زون ایشلر اولدی. چالیشیدی و آخرده پریخود ملاسی اولدی. بوئی کورنده دیبور سن که ایله بیله ده لازم ایمش. بر آز کیچیر حریف دانوس بازیق ایدیر. بر آز کیچیر حریف دعا یازیز؛ کتابه، فاله باخیر. اجهه لری دوتور. هر صفت الیندن کلور. او بیلمه میش و ایشلتمه میش بر صفت قالمیر. بر آزدا کیچندن سورا کوریرسن که جناب حریف معلمک شو قنده دوشدی. بوئیده آله که توردی و باشلادی شاکر دله ملائکه لرگ بویلارینک او زو تلیقیدان بهشتده کی حوری و غمانلاردان، امام حسینه چوخ آغدووب، مرثیه خوانه پولی چوخ ویرمک ثوابندن اوکر تگه. بوئیدا کورو رب تعجب ایتمیرسن، چونکه بیلدرسن که بیله ده لازم در. برده کورورسن که بو حریف عمریمک او لیندن ایندیده کیمی کوهنه پرست ایکن، غازیته نی حرام و او خویانلاری کافر بیلدر کن، بردن بره بر کیجه یاتوب یو خو کورو رب، صباحدان ترقی و تازه پرست او لووب او زکه ترقی پرستلرده شیلانق آتدی، او زیده مخبار آلدی.... غرض، بیله بیله، کونده بر صفت دوشدی. بونلارگ هامی سینی کورو رب، کنه ده تعجب ایتمیرسن. آنجاق بردن بره بو حدیث یادیکا دوشور:

«الجن یتشکل باشکال مختلفة حتى الكلب والحنزير»

بوردا بو حدینک دوغزی او لماغینا اینانیرسان.

ایندی بیلديکمی عزیزیم، من بیله بوجه بو حدیثه ایناندیم! ملا زوری.

مطبوعات

ایران تو - نوهر ۵۰

«هر کس در فلسفه بشریت اندک تفکر نماید بخوبی ادراک من کنم که انسان متساوی الحقوق است... احمدی را فرد ساده که خود را بر دیگری امتیاز و فرق دهد...»

ملا نصرالدین

بنز ایمیدیه قدر اویله بیلدر دیک که «انسان» دینلن مخلوق بر اختیار و بر حق صاحبی دک. بونا کوره ده مسلمان آروات لارینی انسان حساب ایدیر دیک. اما، ایمیدی، سینک «انسان» ی تعریف ایتمگنتردن آنلا دیخ که آرواتلار «انسان» دن دک، کورو نور، «ایران تو» دوستمز، هله، تبریز ده کی «کچ قابرقا» و قعه سنتی و انجمنک، سید حسینک باشیده کندر دیگی ظلمی دویمیوب.

دین و مشقت:

سوزلری «ولقر» دن ایتمه اقتباس

ایتمه سن بازیجه کاهده قول فرانس

سن که مومن سن نه لازم بویله حال

- چونکه من بگم.

- یاخشی دوتاق که بونلار هاموسی بگلک نشانه سیدر، نیچون پس آذکی مسلمانچه یازه یالمیورسن، سنه، بو عیب دگلمی؟

- چونکه من بگم.
(گینه وار) مخبر گزاوستادم ادمنا.

گنجه

جین

(الجن جسم یتشکل باشکال مختلفة حتى الكلب والحنزير) یعنی، «جن، ایت و دوگوز داخل اولدیغی حالده چمیع شکل لره گیرر بر جسمدر».

قبا فلا ردا من چوخ غربیه آدم ایدیم. چوخ شیلره اینانماز دیم. حتی ایش نه مرتبه ده ایدی که بو یو خاریده سویله دیگیم حدیشه ده اینانماز دیم؛ و ایله بیلور دیم که بو اعتقاده اولنه کیمی قالا جاغام. اما، ملا دایی، ایش منم بیلدیگیم کیمی دگل ایمیش. انسانک اعتقادی دگیشیر یلیس میش. ایندی، من، بو جن حدیشینک دوغ-مری او لماقینه ایله اینانیرام، که سید چیزی با غیر آغانک مرید لریده ایله اینانمیر لار.

ههیه، گوریرم که بونک سبلنی خبر آلماق ایستیورسن؟ دی قولاق ویر سویلیوم:

بالام، انسان دنیاده یاشادیقجا چوخ شیلر گورور. خصوصیله بزیم بو گنجه ده. گور دیگرچه گوریرسن که گونن گونه اعتقادی دگشیار یلیدی. گوریرسن بریسی جوان ایکن کوندو زلس طلبه حملیک ایدوب، کیجه لرده، باکو قوچی لاری کیمی، قولی چوماقیق ایدوب، مسجدده و بازارده آدم دوکدیریس و آیری ایشلر گوریرم. بوئی کورنده دیبورسن که بودا بیله آدمدر و ایله آخره کیمیده بیله

راحت یاتیر.

صبح آچیلور، با خوب گورور لر که ایوی دالدان یاروب ایچینک اجفاسنی تمام آپارو بلس. آروات باشنه گوزینه و ورور ارینک یوزینی دلیلیور که قورخوب گیجه چوله چیمامدی و قاچاقلارگ گلمگنی کنده دویوق سالمادی. مشهدی ده آروادنک یوزینی دا گلیور که سن فیه خور تدانک آدم لرینه پای ویر مدقک، اوده گلوب داز نانیا ایدده مشهدی عباس دیور که منم ایویمی یاران خور تداندر. پریستاو قابا قجه باشه دوشیمیوب سور و شور: «شتو تاقوی خور تدان؟» دیلمانچی اوگا یان ایدیر که: «خور تدان او میرشی چالا و یقدیر، قبیلن خورت ایدوب آدام لاری بو غور». سورا احوالاتی باشدان آدم لرینه سویلیور. پریستاو درین فکره گیلوب دیور: بزم رو سیمه ده بیله خور تدانلار چوخ اولور، اونلار دن احتیا ملو او لووب صلح ایله دولانماق لازم در.

پریستاو آغازک بو سوزلر نندن سورا خور تدانه و اونک آدم لرینه آرتق حرمت او لوونور.

«یو خو گورن»

اول فتن پرور سلطان حمید خان لعین
بد غضبنده ایدی بو نجه زمان رایت دین
.....

قالانلارى او درجه ادب سیزجه و کوچه سوکوشلریله یازو سکن
که - شاه و سلطان باره سندده اوسله - او نلارى نه اینکه چاپ
اینکه او خوماغا بیله او تائیدیخ.

شعره هوس ایدن، کرک، بو درجه حیاسیز اول مامالی در.
خصوصیله، سیز بویوک بر کنده افتاده سکن. سیز بویله لوطی خانه
سوزلری یازاندا، تریبه ایندیکن جماعت، عجبا نه جور صحبت ایلیم؟

مدیر و باش محرر: جلیل محمد قلی زاده.

اداره دن

اداره مزه، هر بارده کاغذ یازانلاردن توچ او لو نور که
کاغذلارینده آبونا نومرلرینی نشان ویرسونلر.

توقع

مسلمان قافقاز جمعیت خیریه سی عضوک حق لرینی ویر میفلم.
دن توچ ایدیه که ایل ا آخری یاخینلاشماغه کوره حق لرینی
کوندر سونلر. آدریس:

Тифлісъ, предсѣдат. Кавк. Мусульм. Благ. Общества
Гнъ И. Векиловъ.

مدرسه کتابخانه سی

کتابخانه مزده استانبولده مطبوع ابتدائی، رشدی، اعدادی
و عالی هر دورلو مکتب کتابلری وارد. «طنین» غزنه سی
محرومی حسین جاهد، مالیه ناطری محمد جاوید فیلسوف
دو قبور رضا توپق، مشهور کلستان و خارستان صاحبی احمد
حکمت، مکتب سلطانی مدیری شاعر شهید توپق فکرت
وماین باش کاتبی مشهور حکایه نویس خالد ضیاء، نامق کمال،
علم ناجی، عبدالحق حامد بکلر و دیکر بونلار کیمی ادبیا و
شیرانیک ادبیاته، تاریخه علوم و فنونه دائیر جمله اثرلری
کتابخانه مزده موجوددر. تور کشناس تورکلر طرفندن نشر
ایدیلمکدن اولان آیاق «تورک دیرنه کی» و تورک اقتصادیویینک
نشر اینکه اولدیغی «اقتصاد مجموعه سی» ایده بر نشاییدلیان
رسملی کتاب هفتده برجیقان مشهور «صراط مستقیم» ژورنال
لارینک جمله نومرو لری وار.

فرانسز مورخلریندن مشهور «سینوبوس» ک حسین
جاهد بک کیمی قندر و مشهور محزالر و سیاسیلر طرفندن
ترجمه ایدیلمش «تاریخ عمومیسی» وار.

قاموس الاعلام، قاموس ترکی، قاموس عثمانی، لغت ناجی،
آخری کیمی دورلو دورلو لغتلر وار. حریتندن
صوکره نشر ایدیلمش جمله رومانلر، تیاترو اویونلری حکایه لر
وار. هیسی استانبول فیدانی ایله ساتیلور. با غچه سرای باسمه سی
کلام قدیملر وار. مالینین و بورینین ایله سایرلرینک اثرلریدن
ترجمه ایدیلمش علمی نظری مفصل «علم سایابک بر نچی
جلدی طبعدن چیقدی بو کتاب قواعد حساییه ایله ۲۰۰ بو
بو قسر مسلمه بی حاویدر، فیدانی ۱ رویله ۲۰. قیکدر. حساب
مسلمه لری ۳۵ یومیه دقتری ۲۵ قیکدن ساتیلور. کتابخانه مزده
قافقاسیه ده نشر ایدیلمش تورکجه هر دورلو مکتب و ادبیات
کتابلری موجوددر. نالوژ طریقیله هر طرفه گوندریلور هر
دورلو لوازمات تعلیمیه دخی ساتیلور. روسجه ادریس
Г. Елісоветполь, Гамидъ-Беку Усуббекову.

ملا نصرالدین
مومنه «دولت» نه لازم اویله قال.

ترجمان - نومر ۴۳:

«یورنی ویدومستی» غازیتی یالان دانیشیم. بز مقعصب
مسلمانلردن دکلیک. بز قهوه خانه لرده مجلس قورورساق، آنجاق
معارفک تریسی ایچون فوروروخ». - علی طارپی.

ملا نصرالدین

البته که کاور اوغلی یالان دانیشیر: بزده شاهدیک که سیز
قهوه خانه لرده، ملا ریکز ایله برابر، همیشه معارف و ترقی
صحبای ایدیر سکن.

طفین - نومر ۴۱:

«روحانیلرئ تعصی، اصول جدیده مانع اولماقله ری - ، و
آفلار ئ دین آدیله ایلدکلمی ظلم اسپانیانک کهنه شوکتفی ایندیر کدن
باشقا اوج یوز میلیون نفوسنی ده اون بش میلیونه ایندیر دی»

ملا نصرالدین

آ جانم، نیه اویله او زاقلره قاچیر سکن?

وقت - نومر ۵۲۹:

«اور زبور غده پروکیمنازیاده. ییدی مسلمان بالاسی وار»

ملا نصرالدین

ماشا الله، ماشا الله! کینه قازان و پتر بورغ مسلمانلردن بش دفعه
آرتق سکن.

دین و مشقت - نومر ۴۰:

«رسول الله زمانندن بو وقته قدر اسلام آراسیمده هیچ
روزولمین «ادیبات آخشارملری» میدانه کتیرن شخصه مسلمان دیمک
اولورمی؟»

اهضا: شهاب الدین بن حسام الدین بن صیاد الدین البلغاری.

ملا نصرالدین

تعجب که بویله آشکار ایشی، هله سوال ده ایدیر سکن! کیم
دی یه بیلار که اویله مردار شخص مسلمان.

ایران فو - نومر ۵۱:

کرمان - ایالت حکومتی، دونن ایکی اوغرونک المیفی کسدی.

ملا نصرالدین

«میلیونله چالان مسند عزتده سرافراز

بش اون تومنک مر تکی او لمکه میکوم».

یاشاسون مشروطه!

پوچت قوتوسی.

«ارش» اویزدنده «حاجیعلیلی» کندنده شاعر توفیق افندیه:
شاه و سلطان باره سندنه یازدیکن شعرلری البته چاپ
ایقمه کمزی تأکیدله یازیر سکن. حیف که شعرلریکزدن یازه ماغا لایق،
آنچاق آنجاق بو دورت مصراعی تاپدیخ:

«وورا بر شخص او توز بش سنه اسلامه تپیک

اکله شه تخت خلافنده، اولا شعره شریک

ظریف

محکم

پتر بوزنگدہ میخانی چیسقی شرکت

چوخ اعلا و محکم

آپاخ قابلاری

رانقاوی، تیکیلمیش وویلتلی، هر فاسونده،
هر بر بویوک ماغازهده ساتیلدر.

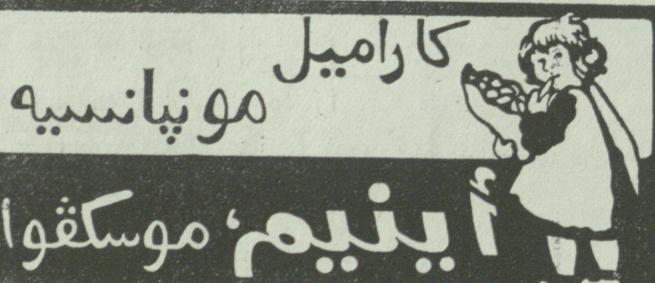
اصل ماللارك اوستنده بیله نشان وار.

روس - آمریقا رینین مانوفاکتوراسی ناٹ شرستی

فیرماسی «تره او غولنیق»
(اوج گوشلی)

ПОДЪ ФИРМОЙ „ТРЕУГОЛЬНИКЪ“

۱
اسلامبول ده زورنالمزی ساتان:

سلطان بايزیدde نمره ۱۶ حیات کتابخانه سندے کاظم زاده جنابلری در.

Докторъ П. АРДАЗІАНИ.

دوقدور پ. آردازیانی

تازه لیوب ناخوشا لارک قبول اولونما سینی ایکمچی تو.
مانوف کوچنک نمره ۲۷ ر آوچالسقی میدان نمره ۱۳.
صبح ساعت ۱۲-۹ یاریمه دک، آختام ساعت ۷-۵ دک.

مویر اتسیتین

لئوپولد استولقیند و شرکاسی نلک
درمان کارخانه سندن.

وقت سز ضعیفلک و «نیرو» آزارلاری ایچون
اعلا معالجه در.

چوخ حکیم لر طرفندن امتحان اولونوب همیشه
ایشلهن و آزارلی لار ایچنده آرتق شهرت تاپان درمان در.
هر یerde ساتیلر. قیمتی آنجاق ایکی منات در.

آدریس: اصل آمباری: موسقواده، نیقولسایه گوچده نمره ۱۰.
Москва. Никольская, 10. Леопольд Столкиндъ и Ко.

شعله سی، بیلرلین ده. بیلرلین ده. بیلرلین ده.

Первоклассная гостинница „КАВКАЗЪ“ въ Тифлисѣ.

تلیسیده قافقار مهمانخانه سنده تمیز لک ساکنلک و
راحتلک آرتق درجه جده ۵۰ او تاق وار و قیمقلری بیں
مناتدن باشلانور. ادبی و زیرک قوللو چیلار.

ایکی جور خوراک ۶۰ قیک ۱ ریومقا عراق و
بر باقال شراب ایله. اوچ جور خوراک ۷۵ قیک بى ریومقا
عراق بى باقال شراب و بى فنچان قهوه ایله. دورت جور
خوراک ۱ منات بى ریومقا عراق یاریم شیشه شراب و
بر فنچان قهوه ایله. بش جور خوراک ۱ منات ۵۰ قیک
بر ریومقا عراق یاریم شیشه شراب و بى فنچان قهوه.
مهمان خانه صاحبلری: قورچیلانا و سیدخارولیدزه.

بادکوبه ده مهمانخانه اسلامیه

Гостинница „Исламія“ въ гор. Баку.
نمره لریلک قیمتی ۱ مناتدن بش مناته قدردر. آشیز
خانه مزده هر جور آسیا و یوروپا خورکلری موجوددر،
استراحتنی سون مشتریلردن مهمانخانه مزی بى دفعه گلوب
گورمه لری رجا اولنور. پاسپورت سز مسافرلر زحمت
چکمه سونلر، چونکه دیوان حکمنه گوره قبول
اولونمیاجاقلار. آدریس: غوبرنسکی گوچده لاایوقل
ایوینده مهمانخانه اسلامیه.

صاحب مهمانخانه اسماعیل محمود زاده.

Баку, Губернская ул. номера „Исламія“. телеф. № 1251

بوندان او جوز او لمیوبدر!

۷ منات ۲۵ قیکه ایکی قیش یا ایندک پایز فصلی
لباسندن او تری پارچه: کیشی و عورت ایچون، پوچتا
خرجی فابریقادنلک عینده سندن. سیبریا به ۸۵ قیک علاوه
اولنور) ماللار بگلتمدیگی صورتده فابریقا پوللارینی قایدا.
ریر، کیشی لباسندن او تری ۱۴ آرشین برجاشم حکم «اونگلیز
تریقوسو» چوخ گوزل و مودنی، که ایندی ایکی آرشین در
و ۸ آرشینده «ماریانان» تریقوسو عورت لباسندن او تری.
نالوز ایله ایسندیکده ۱۶ قیک علاوه اولنور.
فابریقادیه یازیلان سپارش کاغذلری رو سچه یازیلمالیدر
Фабрика М. А. Бабушкина. Лодзь М. Н.

МОЛЛА-НАСРЕДДИНЪ

КОНТОРА И РЕДАКЦІЯ
журнала „Молла-Насреддинъ“
Тифлисъ.
Давидовская ул. д. № 24.

ЕЖЕНЕДЕЛЬНЫЙ
ПОЛИТИКО-САИРИЧЕСКІЙ и ХУДОЖЕСТВЕННЫЙ
ЖУРНАЛЪ.

ЦѣНА на ГОДЪ:
Съ доставкою 5 руб.
За границу 6 руб.
ЦѣНА за ОБѢЯВЛЕНИЯ:
За мѣсто занимаемое строкою
петита впереди текста 10 коп.
позади „ „ 7 коп.

Поставщикъ Двора Его Императорскаго Величества.

Правительственное
Свидѣтельство
о качестве

Правительственное
Свидѣтельство
о качестве

بر مناھه تك
بر مناھه تك
ال ماشينا لاري - ٢٥ مئاتلقدن باشلامش

روسييده محض اوز ماغاز الارمزده ساتيلير.

تفليس ده اوچ مخصوصى شعبه وار:

- (۱) غالاوينسى كوجىدە، مېرىمانوفك ایوندە، سردار عمارتى نىڭ قىباىندە.
- (۲) واقزال كوجەسندە، اینقىنچىاناسك ایوندە.
- (۳) آولا باردە، فاخىتىنسقى كوجەدە، حسن جالالوفك ایوندە.

ساختەلرinden احتیاط ایدى.

فابريقه عالمتى.

قىيد

همىن قەوهىنىڭ تحرىسىلىن بىلە معلوم اولدى كە
بو قەھوھ قوتلى اجزىردن مىركىدر. بو قەھوھنىڭ اىچىندە
اولان يومورتا آغى اوزگە قەھوھلەر قارىشان يومورتا
آغىندان آرتىق در، و بو سېبىلە غىر قەھوھلەردن و حتى
قاقاودان مەفعىتلى و دويۇزدىرلەندر.

امضا: لابوراتورىيائىك ئاظلى

ايىزىنير خىميق آ. شتاھە.

چايدىك، قاقاولنىڭ، «ئار» قەھوھنىڭ و «زداروویيە قەھوھ
سىنىڭ» تحرى اولىنان حصىلى:

بىلە قەھوھلىك زداروویيە سىنىڭ	ئار قاقاولنىڭ	قاقاوا	كىك	كىك	حصىلى
3,0 %	3,1 %	5,0 %	8,5 %	11,5 %	رطوبت
21,1 %	2,6 %	20,0 %	12,0 %	15,5 %	يومورتا آغى
13,4 %	0,3 %	27,5 %	15,0 %	5,5 %	ياغ و قىرە اوخىشان اجزىر
3,9 %	-	4,0 %	4,0 %	5,5 %	معدىنى اجزىر
38,8 %	-	1,6 %	1,5 %	5,4 %	« اوغلەوود »
19,8 %	23,9 %	26,5 %	64,0 %	56,6 %	مەفعىتسىز اجزىر
1,1 %	-	2,0 %	-	-	فوسىقۇر جوھرى

(*) يومورتا آغى چايدىه ارىمەر و بو سېبىلە مەفعىتسىزدر.

(*) «ئار» قەھوھسى اصل قەھوھدر، كە او ندا «قاۋەابىن» يو خىدر.

ВЫСОЧАЙШЕ
утверждено го
Российского
ФАРМАЦЕВТИЧЕСКАГО
ОБЩЕСТВА.

Химико-аналитическая и бак-
териолог. лаборатория.
Москва, 5-го ноября 1908 г.

Химико-техническое отл. № 12987.
Анализъ Кофэ «ЗДОРОВЬЕ»
Марія Леонтьевны
Годзелинской

Химический анализъ:
Бѣлковыхъ веществъ 21,1 %
Минеральнъ веществъ 3,9 %
Жира 13,4 %
Углеводовъ 38,8 %
Клѣтчатки 19,8 %
Влаги 3,0 %
Минеральные вещества
содержать:
Фосфорной кислоты (P_2O_5) —
1,1 %
перечисл. на сырой ма-
териаль.
Итого 100,0 %
Экстракта получается 63,30 %

طب نظارى ۵۶۱ نومر ده تصدیق ایدوب.
Т во Нелюбинъ и К-о. Ростовъ в. Д. Б. Садовая
№ 37.

زداروویيە قەھوھسى

اورىگە قەھوھلەر كىمى اورهەگە و نىرۇھ ضرر يېتۈرمىز.

ساختەلردىن احتیاط ایدىگىز.

ھە يىرددە بو قەھوھنى طلب ایدىگىز كە قوٹى سېبىلە
اوستىندە بىلە يازىلەوب:

КОФЕ ЗДОРОВЬЕ
Марія Леонтьевны Годзелинской.

زدادب معالنده

عبادت

عبادت وجذب

Молитва

حج سفرى
Паломничество въ Мекку